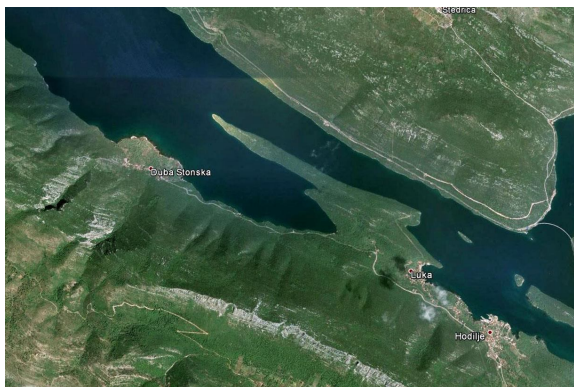

OBJAVA ZA MEDIJE

**U HAZU ODRŽAN OKRUGLI STOL
NA TEMU TURISTIČKA IZGRADNJA U MALOSTONSKOM ZALJEVU –
POSEBNOM REZERVATU U MORU**

Zagreb, 01. travnja 2014. – Razred za prirodne znanosti HAZU, Znanstveno vijeće

za prirodoznanstvena istraživanja Jadrana i Znanstveno vijeće za zaštitu prirode organizirali su u palači Hrvatske akademije Okrugli stol na temu **TURISTIČKA IZGRADNJA U MALOSTONSKOM ZALJEVU – POSEBNOM REZERVATU U MORU**.

Skup je otvorio akademik **Ivan Gušić**, tajnik Razreda za prirodne znanosti, a moderirali su akademik **Mladen Juračić** i prof. dr. sc. **Damir Viličić**, predsjednik

Znanstvenog vijeća za prirodoznanstvena istraživanja Jadrana.

Uvodna izlaganja održali su prof. dr. sc. **Nenad Jasprica** (*Turistička izgradnja u Malostonskom zaljevu – posebnom rezervatu u moru*), prof. dr. sc. **Jakov Dulčić** (*Ribe i ribarstveno-biološka istraživanja šireg područja Malostonskog zaljeva*), prof. dr. sc. **Melita Peharda Uljević** (*Školjkaši Malostonskog zaljeva – raznolikost i razvoj*). U raspravi su sudjelovali dr. sc. **Ivica Vilibić** i dr. sc. **Živana Ninčević Gladan** iz Instituta za oceanografiju i ribarstvo iz Splita, kao i doc. dr. sc. **Zrinka Rudež** d.i.a. iz IGH Urbanizam d.o.o. svojim pismenim osvrtom.

Na kraju rasprave, predsjednik Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode HAZU akademik **Franjo Tomić** zahvalio je sudionicima Okruglog stola te iznio mišljenje Vijeća koje podržava sve aktivne sudionike zaštite Malostonskoga zaljeva - kao što je Institut za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku, koji se pismenom predstavkom obratio relevantnim institucijama u Hrvatskoj.

Glavni zaključci Okruglog stola:

- **Prijedlog** izmjena i dopuna Prostornog plana radi izgradnje ugostiteljsko-turističkog naselja neposredno uz, a neminovno i unutar posebnog rezervata u moru Malostonskog zaljeva **je zakonit, ali suprotan Zakonu o zaštiti prirode**.
- Na osnovu postojećih znanstvenih podataka i spoznaja, smatramo da je **prijedlog štetan** jer ugrožava kvalitetu mora i kamenica u uzgajalištima - gospodarske djelatnosti koja je visokoisplativa i koja bi trebala pridonijeti razvoju kvalitetnog i ekskluzivnog turizma. Iste smjernice donio je simpozij o Malostonskom zaljevu (JAZU 1981).

- Općina Ston, ali i ostale pelješke općine, svoj razvoj i ulaganja u turističku infrastrukturu trebale bi planirati **na južnim obroncima Pelješca**, čije su obale za takvu vrstu djelatnosti atraktivnije, čime bi se potaknuo **obostrani razvoj gospodarskih djelatnosti** koje u principu ne mogu uspješno egzistirati zajedno.
- Nadležna ministarstva Republike Hrvatske trebala bi stupiti u kontakt s mjerodavnim institucijama Bosne i Hercegovine radi postizanja dogovora o adekvatnoj zaštiti Malostonskoga zaljeva u dijelu Bosne i Hercegovine koji je u prostornoj blizini zaljeva.
- Potrebno je povesti brigu i spriječiti onečišćenja mora podzemnim i površinskim vodama koje dolaze iz krškog zaleđa.

Malostonski zaljev stoljećima je poznat po uzgoju kamenica i rijetko je preostalo stanište **europske kamenice (*Ostrea edulis*)**. Njezin je gospodarski potencijal na tržištu EU velik. Prema europskim standardima, uzgajalište u Malostonskom zaljevu zadovoljava stroge higijenske standarde za uzgoj školjkaša.

Županija Dubrovačko-neretvanska uputila je 2013. godine u postupak Prijedlog izmjena i dopuna Prostornog plana radi izgradnje **ugostiteljsko-turističkih naselja** u području Dube Stonske (površine 13 ha, kapaciteta 550 kreveta). Zahvat potreban za izgradnju tog kompleksa predviđen je na području koje se nalazi neposredno uz **posebni rezervat u moru** Malostonskog zaljeva.

Objavljeni rezultati istraživanja u Malostonskom zaljevu (HAZU 1981. i naknadna ekološka istraživanja) pokazuju da je Malostonski zaljev **izuzetno vrijedna prirodna baština** Republike Hrvatske, stabilan ekološki sustav, na što ukazuje velika prozirnost i prozračenost vodenog stupca, velika raznolikost morskih organizama, rijetka cvjetanja fitoplanktona i nedostatak miksotrofnih dinoflagelata koji sintetiziraju fiktoksine. U zaljevu postoje idealni uvjeti za reprodukciju i proizvodnju školjkaša s najvišim standardima njihova zdravstvenog stanja. Četverostruko povećanje broja turista moglo bi ugroziti zdravstveno stanje kamenica (štetne bakterije i virusi koji potječu od kupača, teški metali s plovila i s prilaznih cesta). Ne postoji istraživanje dinamike vode u zaljevu, a – prema gruboj procjeni – izmjena vode u kritičnom razdoblju ljetnog turizma traje do 200 dana. Izgradnja jednog turističkog objekta izazvala bi daljnju izgradnju hotela i kupališta, degradaciju kvalitete mora i ugrožavanje razvoja **gospodarske aktivnosti koja je visokoisplativa i komplementarna hotelskom turizmu** najviše kategorije.

Održavanje postojećeg, ravnotežnog ekološkog stanja u Malostonskom zaljevu može osigurati uspješnu proizvodnju europske plosnate kamenice, za koju očekujemo da će ponijeti epitet hrvatskog proizvoda u 21. stoljeću i na najbolji način pridonijeti vrhunskoj turističkoj ponudi. Općina Ston i ostale pelješke općine trebale bi planirati razvoj i **ulaganja u turističku infrastrukturu na južnim obroncima Pelješca**, gdje su obale za takvu vrstu djelatnosti atraktivnije, čime bi se potaknuo komplementaran razvoj dviju gospodarskih djelatnosti koje, u principu, ne mogu uspješno egzistirati na istom prostoru.

Odnosi s javnošću HAZU

Gordana Poletto Ružić